

Episodio 35

El juez y los sobornos

La Mitzvá en la Torá

וְשֹׁחַד לֹא תִקַּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעוּר פְּקֻחִים וַיְסַלֵּף דְּבַרְי צְדִיקִים

No recibirás soborno; porque el soborno ciega a los que ven, y perverte las palabras de los justos (Ex. 23:8)

Deuteronomio 16:19: No torcerás la justicia; no harás acepción de personas, ni tomarás soborno, porque el soborno ciega los ojos del sabio y perverte las palabras del justo.

Proverbios 15:27: Perturba su casa el que tiene ganancias ilícitas, pero el que aborrece el soborno, vivirá.

Isaías 5:23: que justifican al impío por soborno y quitan al justo su derecho!

Eclesiastés 7:7: Ciertamente la opresión enloquece al sabio, y el soborno corrompe el corazón.

La interpretación rabínica:

Rashi: ושוחד לא תקח – אפילו לשפוט אמת, שהרי כדי להטות את הדין כבר נאמר: לא תטה משפט (שמות כ"ג:ו').

Shadal: ושוחד לא תקח – אפילו שלא בכוונה להטות משפט.

La discusión en el Talmud Ketuvot 105a/b

Rava said: What is the reason for the prohibition against taking a bribe? Once a judge accepts a bribe from one party, his thoughts draw closer to him and he becomes like his own self, and a person does not find fault in himself. The Gemara notes that the term itself alludes to this idea: **What is the meaning of *shohad*, bribe? It can be read as: *Shehu had*, as he is one, i.e., at one mind with the litigant. Rav Pappa said: A person should not judge a case involving one whom he loves, nor involving one whom he hates. He should not judge one whom he loves, as he will not find any fault in him, while with regard to one whom he hates, he will not find any merit in him.**

אמר רבא מאי טעמא דשוחדא כיון דקביל ליה שוחדא מיניה איקרבא ליה דעתיה לגביה והוי כגופיה ואין אדם רואה חובה לעצמו. מאי שוחד שהוא חד א"ר פפא לא לידון איניש דינא למאן דרחים ליה ולא למאן דסני ליה דרחים ליה לא חזי ליה חובה דסני ליה לא חזי ליה זכותא

§ The Sages taught: “And you shall take no bribe” (Exodus 23:8). It is not necessary to say that this includes bribery by means of money; however, even verbal bribery, assisting by means of speech, is also prohibited. The *halakha* that a bribe is not necessarily monetary is derived from the fact that it is not written: And you shall take no profit.

The Gemara asks: What are the circumstances of bribing with words?

The Gemara explains: This can be demonstrated by that episode involving Shmuel, who was once crossing a river on a narrow ferry. A certain man came along and gave him a hand to help him out of the ferryboat. Shmuel said to him: What are you doing in this place? The man said to him: I have a case to present before you for judgment. Shmuel said to him: I am disqualified from presiding over your case, as you did me a favor. Although no money changed hands, a bond was formed between the pair.

The Gemara relates a similar story. Ameimar was sitting and judging a case when a feather floated and landed on his head. A certain man came by and removed it from his head. Ameimar said to him: What are you doing here? He said to him: I have a case to present before you. Ameimar said to him: I am disqualified from presiding over your case, due to the favor you performed for me.

The Gemara likewise relates: There was spittle lying before Mar Ukva. A certain man came by and covered it. He said to him: What are you doing here? He said to him: I have a case to present before you. Mar Ukva said to him: I am disqualified from presiding over your case.

The Gemara cites another incident. The sharecropper of Rabbi Yishmael, son of Rabbi Yosei, was accustomed to bringing him a basket [*kanta*] full of fruits every Shabbat eve. One day, he brought him the basket on a Thursday. Rabbi Yishmael said to him: What is different that you came early now, this week? The sharecropper said to him: I have a case to present before you, and I said to

ת"ר (שמות כג, ח) ושוחד לא תקח אינו צריך לומר שוחד ממון אלא אפילו שוחד דברים נמי אסור מדלא כתיב בצע לא תקח

היכי דמי שוחד דברים

כי הא דשמואל הוה עבר במברא אתא ההוא גברא יהיב ליה ידיה אמר ליה מאי עבידתיך אמר ליה דינא אית לי א"ל פסילנא לך לדינא

אמימר הוה יתיב וקא דאין דינא פרח גדפא ארישיה אתא ההוא גברא שקליה א"ל מאי עבידתיך א"ל דינא אית לי אמר ליה פסילנא לך לדינא

מר עוקבא הוה שדי רוקא קמיה אתא ההוא גברא כסייה א"ל מאי עבידתיך א"ל דינא אית לי א"ל פסילנא לך לדינא

ר' ישמעאל בר' יוסי הוה רגיל אריסיה דהוה מייתי ליה כל מעלי שבתא כנתא דפירי יומא חד אייתי ליה בה' בשבתא א"ל מאי שנא האידינא א"ל דינא אית לי ואמינא אגב אורחי אייתי ליה למר לא קביל מיניה א"ל פסילנא לך

myself that **along my way I will bring to the Master** the basket of fruits, as in any case I am coming on Thursday, the day the courts are in session. Rabbi Yishmael **did not accept** the basket of fruits **from him**, and he **said to him: I am disqualified from** presiding over **your case**.

Rabbi Yishmael seated a pair of rabbinic scholars and they judged the sharecropper's case. As Rabbi Yishmael was coming and going, he said to himself: If he wants, he could claim this, and if he wants, he could claim that, i.e., he kept thinking of all the ways in which the litigant who brought him the fruits could win his case. He said to himself: Blast the souls of those who accept bribes. If I, who did not accept anything, and if I had accepted, I would have accepted my own property, as it is my sharecropper and the fruits legally belong to me, am nevertheless in this state of mind due to the proposed gift, all the more so are those who actually accept bribes inevitably biased in favor of the one who bribed them.

לדינא

אותיב זוזא דרבנן
וקדיינין ליה בהדי
דקאזיל ואתי אמר אי
בעי טעין הכי ואי בעי
טעין הכי אמר תיפח
נפשם של מקבלי שוחד
ומה אני שלא נטלתי
ואם נטלתי שלי נטלתי
כך מקבלי שוחד על
אחת כמה וכמה:

חושן משפט ט"א

מאוד מאוד צריך הדיין ליזהר שלא ליקח שוחד אפי' לזכות את הזכאי ואם לקחו צריך להחזירו כשיתבענו הנותן וכשם שהלוקחו עובר בלא תעשה כך הנותנו עובר בלפני עור לא תתן מכשול ולא שוחד ממון בלבד אלא אפי' שוחד דברים וכל דיין ששאל שאלה פסול לדון זה שהשאלו במה דברים כשלא היה לו לדיין להשאל אבל היה לו להשאל כשר שהרי גם זה שואל ממנו: הגה ודוקא ברגיל לשאול ממנו אבל באקראי (בעלמא ולא מוכח שעושה משום הדין לא (מהרי"ק שורש י"ז